

بیداری زنان

تالیف: زهرا محمدزاده

www.ketab.ir

سرشناسه	:	محمدرزاده، زهرا، ۱۳۵۹ -
عنوان و نام پدیدآور	:	بیداری زنان/ تالیف زهرا محمدرزاده.
مشخصات نشر	:	تهران: تایماز، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۹۴ ص.: ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س.م.
شابک	:	978-600-403-222-3
وضعیت فهرست نویسی	:	فیها
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۸۶ - ۸۸.
موضوع	:	فمینیسم -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	:	Feminism -- Religious aspects -- Islam
موضوع	:	فمینیسم -- ایران
موضوع	:	Feminism -- Iran
موضوع	:	زنان در اسلام -- ایران
موضوع	:	Women in Islam -- Iran
رده بندی سنگره	:	۱۳۹۵ ب۹۲۵۳م/۱۷۲/ب۲۳۳۰
رده بندی دی‌جی	:	۳۹۷/۴۸۳۱
شماره کتابشناسی مدر	:	۴۳۳۴۰۱۵

آثار تایماز

بیداری زنان

ناشر :	تایماز
مؤلف :	زهرا محمدزاده
مدیر اجرایی :	مجید باشعور
نوبت چاپ :	اول ۱۳۹۵
چاپ و صحافی :	تایماز
شمارگان :	۵۰۰
قیمت :	۷۵۰۰۰ ریال
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۴۰۳-۲۲۲-۳

حق چاپ محفوظ و متعلق به مؤلف می باشد.

آدرس: تهران - خیابان انقلاب - خیابان فخررازی - خیابان وحید نظری غربی - پلاک ۸۵ - طبقه ۳
 آرمیل: ۰۹۱۲۷۲۴۴۵۳۵ - موبایل: ۰۲۱-۶۶۴۰۲۷۴۴ - صندوق پستی: taymazpub@yahoo.com
 تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۷۲۰۵۴ - تلگرام: ۰۹۱۴۴۰۹۹۷۵۸ - ایمیل: taymazpub@gmail.com تهران ۱۳۱۴۵-۶۴۸

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ»
 ای آدمیان، شما را از یک مرد و زن آفریدیم و شما را شعبه ها و قبیله ها گردانیدیم تا همدیگر را
 بشناسید. گرامی ترین شما نزد خداوند با تقوا ترین شماست.

"محجرات: ۱۳"

مسائل مربوط به زنان چه از حیث موقعیت زنان در کلیت زندگی اجتماعی چه از لحاظ نظری در قالب نظریه های فمینیستی در بیست سال اخیر مورد توجه بوده است. در قرن بیستم شهرنشینی، مهاجرت، جنگ های جدیدی که قربانیان اصلی آن مردمان معمولی بودند و در نتیجه زنان و کودکان بیش از هر زمان دیگری درگیر مسائل آن شده اند، زوال خانواده سنتی و ظهور اشکال جدید خانواده، مسائل شغلی در جامعه سرمایه سالار که منبت شغل و روانی را به خطر می انداخت، به گونه ای که برخی اندیشمندان از قبیل اولسن بک جامعه جدید را جامعه بیم زده می دانند، و علاقه مندی زنان طبقه متوسط کشورهای غربی به استقلال مالی و شخصی و اشاعه الگوی رفتاری آنان به زنان طبقات پایین آن جوامع و جوامع غیر غربی، جملگی موقعیت هایی بودند که زنان قرن بیستم و بیست و یکم را درگیر مردان ساختند.

در عصر حاضر که با عنوان عصر ارتباطات و آن یاد می شود، مفهوم مرزهای ملی و فرهنگی از بین رفته است در این میان جهان کفر و سکولار (نظام صهیونیسم)، با سلطه رسانمای و تبلیغاتی در تلاش است تا با تبلیغات گسترده خود را مدافع حقوق بشر و حقوق زنان معرفی نماید. از سوی دیگر تلاش های نظری بسیاری صورت گرفت تا جایگاه زنان از حیث روان شناختی و جامعه شناختی و فلسفی مشخص شود. فمینیسم زائده این کلیت مبهم و متناقض است، به همین سبب نظریه های فمینیستی دارای گسسته و یغی هستند که گاه اختلاف آن ها کمتر از آرائی که خود به آن حمله می کنند، نیز است. غریب از یک طرف با طرح شعارهای فریبنده مثل آزادی زن و دفاع از حقوق زن، در میان ملایسای جهان داعیه عدالت خواهی و ظلم ستیزی دارد و از سوی دیگر، سخت ترین و بیشترین ستم ها را بر پیکره زن وارد می سازد در چنین شرایطی ضرورت توجه به اندیشه اسلام در مورد زن و تعریف کرامت و انسانیت او در قرآن و روایات بیش از پیش روشن می گردد. مکتب فمینیسم

به عنوان معرف اندیشه غرب در مورد زن، خوارکننده‌ترین مکتب در معرفی شخصیت زن می باشد. زیرا فمینیسم از زن، یک مرد ناقص و قابل ترحم معرفی می کند و سپس حقوق او را در رقابت با مردان قرار می دهد. با توجه به بنیان‌های فکری مکتب فمینیسم، نه تنها حقوق زن در این مکتب احقاق نمی شود بلکه آسیب‌های جدی را نیز برای شخصیت او در پی دارد. در مقابل این اندیشه کوتاه بینانه، اسلام مقام زن در حیات انسانی را بسیار والا معرفی می کند. اسلام حق زن را در وجودش نهاده که با تربیت صحیح محقق می شود.

در مقابل، نگاه اسلام به زن والاترین نگرشها در کلیه نظام‌های موجود تاریخ بشر بوده است. هر جامعه اسلامی بتواند زنان را با الگوی اسلامی تربیت کند، زن به مقام واقعی خود نائل می آید و عزت ذاتی خود را کسب خواهد نمود. شناخت حقیقت وجودی زن به عنوان نیمی از پیکره جامعه بشریت به اندازه شناخت انسان اهمیت دارد. مسأله انسان شناسی در خلقت زن، ماهیت زن و نقش زن در حیات انسانی و تفاوت‌های او با مرد و همچنین تفاوت دیدگاه اسلام با بینش غربی در این موارد، برای طراحی نظام تعلیم و تربیتی که باید متناسب با خصوصیات دینی و فیزیکی دختران چه از لحاظ فیزیکی و چه از جهت عاطفی باشد امری ضروری و اجتناب ناپذیر است.

۱	مقدمه
۲	تعریف فمینیسم
۴	هدف عمومی فمینیسم
۷	تاریخچه فمینیسم
۱۳	ایا اسلام با نظرات مکتب فمینیسم موافق است؟
۱۴	بخش اول : پایه های فکری فمینیسم
۱۴	۱- اومانیزم (انسان محوری)
۱۵	۲- سکولاریسم
۱۶	بخش دوم : ستلاف اسلام وفمینیسم در مباحث میانی
۱۶	الف) تفاوت بین ومرد از نگاه فمینیسم
۱۷	ب) نقش های کلیشه ای
۱۸	«پذیرش تفاوت های طبیعی ای: سوی برخی فمنیست ها»
۲۰	ج) تفاوت ها از نظر اسلام
۲۱	د) رابطه ی تفاوت های طبیعی و موقع
۲۳	تبیین رابطه منطقی میان «هست و باید»
۲۳	ه) مادری در نگاه فمینیسم
۲۵	و) مادری از نظر اسلام
۲۷	ز) همسری و خانواده از نظر فمینیسم
۲۸	ح) همسری وخانواده از نظر اسلام
۳۰	ط) تعریف ستم به زنان:
۳۲	تحول در مبانی اجتهاد
۳۲	۱- اجتهاد فمنیستی در مقابل اجتهاد مرد محور
۳۴	۲- تاثیر فرهنگ زمانه در زبان دین
۳۹	گونه های مختلف فمینیسم در یک نگاه
۴۰	خواسته های فمینیست ها در دوران های مختلف
۴۱	فمینیسم لیبرال
۴۳	فمینیسم مارکسیستی

۴۴	فمینیسم سوسیالیستی
۴۵	فمینیسم مارکسیستی در دوران معاصر
۴۶	فمینیسم رادیکال
۴۷	فمینیسم روانکاوانه
۴۸	وضعیت فمینیسم و حقوق زنان در کشورهای در حال توسعه
۴۸	نظریه توسعه
۴۹	زنان و سیاست‌های پسا توسعه
۵۰	فمینیسم رایران
۵۰	۱. جریان سیاسی دفاع از حقوق زنان
۵۱	ویژگی‌های جریان سیاسی
۵۱	۱. ضدیت با اسلام و ارزش‌های اسلامی
۵۲	۲. مخالفت با نظام جمهوری اسلامی
۵۴	۳. بی‌توجهی به ارزش‌های اخلاقی
۵۴	۴. تضعیف نهاد خانواده
۵۵	۲. جریان غیردینی (سکولار) دفاع از حقوق زنان
۵۶	ویژگی‌های جریان غیردینی دفاع از حقوق زنان
۵۶	۱. استفاده ابزاری از دین
۵۷	۲. ارائه نکردن طرح و الگویی مشخص و عملی
۶۰	۳. پذیرش منفعلانه حقوق غربی
۶۱	۴. دین‌زدایی از حرکت اصلاحی زنان
۶۳	۳. فمینیست‌های به اصطلاح اسلامی یا طیف تجدیدنظرطلب
۶۴	ویژگی‌های طیف تجدیدنظر طلب
۶۴	الف) ناآگاهی یا تجاهل نسبت به منابع اجتهاد
۶۵	ب) غفلت از مبانی اجتهاد
۶۷	انواع گرایش‌های فمینیستی به اصطلاح اسلامی در ایران
۶۸	۱. فمینیست‌های رادیکال
۶۹	۲. فمینیست‌های میانه‌رو

۶۹	۳. فمینیست‌های محافظه‌کار
۷۰	پیشینه‌شناسی و خاستگاه فمینیسم به اصطلاح اسلامی
۷۲	ماهیت فمینیسم به اصطلاح اسلامی
۷۳	۱. جدا انگاری دین‌داری و دین‌مداری
۷۴	۲. انکار احکام ثابت
۷۴	۳. نگاه منفی به نقش زنان در خانواده
۷۶	۴. تفسیرهای نامناسب احکام و مفاهیم دینی
۷۸	تأثیر مدرنیتر میون بر خانواده
۸۳	نتایج و اهمیت تفسیر نادرست
۸۴	خلاصه مطالب

واژه فمینیسم از ریشه Feminine (به معنی زن آسا، زنانه، مونث) است که در اصل از زبان فرانسه و نهایتاً از ریشه femina گرفته شده است. فمینیسم در دو معنای نزدیک به هم در زبان انگلیسی به کار می‌رود در معنای نخست فمینیسم عبارت است از نظریه‌ای که معتقد است که زنان باید به فرصتها و امکانات مساوی با مردان در تمامی جنبه‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی دست پیدا کنند. در زبان فارسی معادل‌هایی از قبیل زن‌گرایی، زن‌باوری، زن آزادخواهی برای این استعمال از لفظ فمینیسم ذکر شده است معنای دیگری که برای لفظ فمینیسم ذکر شده این است که این لفظ بر جنبشهای اجتماعی اطلاق می‌شود که تلاش می‌کنند تا اعتقاد و باور فوق، که در معنای نخست ذکر شد را نهادینه کنند. در زبان فارسی معادل این معنا از فمینیسم واژه نهضت زنان یا نهضت آزادی زنان قرار داده شده است. جنبشهای گوناگون و مختلفی در میان فمینیستها وجود دارد و همین نکته باعث شده که گاهی از اندیشمندان به جای استفاده از کلمه فمینیسم از واژه فمینیسم‌ها استفاده کنند. با این حال می‌توان گفت تقریباً تمام نحله‌های فمینیستی یک وجه مشترک مبنایی با هم دارند. این است که در آبشخور اندیشه اومانیزم (انسان محوری) که از مبانی تفکر غربی است، مدیریت می‌رسند. همچنین دو مولفه اساسی وجود دارد که همه فمینیستها بر آن استی نظیر دارند. اول آنکه زنان تحت ظلم و تبعیض قرار گرفته‌اند و این ظلم و تبعیض ریشه در جنسیت آنها دارد و دوم آنکه این ظلم و تبعیض اصالت ندارد و باید از بین برود. گرچه سازمان یافتن جنس فمینیسم در شکل کنونی آن و رواج واژه فمینیسم را به اواخر قرن نوزدهم نسبت می‌دهند، آغاز واقعی جنبش فمینیسم را با انقلاب کبیر فرانسه (۱۷۸۹-۱۷۹۹) هم زمان دانسته‌اند بعد از استقرار حکومت جمهوری و از بین رفتن نظام سلطنت به دنبال انقلاب فرانسه فردی به نام اوژیم، گونک که در انقلاب فرانسه کبیر نقش داشت لایحه‌ای را به مجلس پیشنهاد کرد که در آن از حق کار زنان، حقوق قانونی در خانواده، حق آزادی بیان و نیز داشتن پارلمان^۱.

^۱ - فرهنگ واژه‌ها، عبد الرسول بیات و جمعی از نویسندگان قم: موسسه اندیشه و فرهنگ دینی ص ۴۲۳ و ۴۲۴

کتاب فمینیسم از نظر اسلام و دیگران، سید هاشم بطحایی، قم: نوید اسلام و کتاب اسلام و فمینیسم